ערכין ד-ה

בריייתא - והיה ערכך - לרבות טומטום ואנדרוגינוס לדמים.
קושי על הברייתא: דמים למה לי קרא? לא יהא אלא דמי דיקלא, אילו אמר "דמי דיקלא" מי לא יהיב?
הבנת הברייתא: אמר רבה: לומר שנידון בכבודו.

- סלקא דעתך אמינא: "נדר בערכך" כתיב, כל שישנו בערכין - נידון בכבודו, וכל שאינו בערכין - אינו נידון בכבודו.

סיכום: לפי רבה: **אפילו דברים שאינן בערכין, נידון בכבודו**
קושי: אמר ליה אביי: ודלא איתיה בערכין, מי נידון בכבודו? והתניא:
"ראש עבד זה הקדש" הוא והקדש שותפין בו,
"ראש עבד מכור לך" משמנין ביניהם,
"ראש חמור זה הקדש" הוא והקדש שותפין בו,
"ראש חמור מכור לך" משמנין ביניהם.
"ראש פרה מכור לך" - לא מכר אלא ראשה של פרה.
"ראש פרה הקדש" אין להקדש אלא ראשה.
ואמר רב פפא: דהא מזדבן רישא דתורא בבי טבחא.
והא חמור ופרה **אינם בערכין, ואין נידון בכבודו!**
תגובת רבה: וליטעמיך, תיקשי לך עבד, **דאיתיה בערכין, ואין נידון בכבודו!**
תירוץ רבה: אלא לא קשיא:

בקדשי מזבח	בקדשי בדק הבית
אינו נידון בכבודו ברייתא - "ראש עבד/חמור/פרה זה הקדש" הוא והקדש שותפין בו...	נידון בכבודו והיה ערכך - לרבות טומטום ואנדרוגינוס לדמים – לומר שנידון בכבודו

קושי: במאי אוקימתה, בקדשי מזבח? אימא סיפא: **ולא עוד, אלא אפילו אמר** "ראש פרה זו הקדש" - אין להקדש אלא ראשה. אמאי? תפשוט קדושה בכולה!
מי לא תניא: **האומר "רגלה של זו עולה"**

רבי מאיר ורבי יהודה	רבי יוסי ורבי שמעון
יכול תהא כולה עולה? תלמוד לומר "כל אשר יתן מאנו לה' יהיה קדש" - ממנו קודש ולא כולה קודש. יכול תצא לחולין? תלמוד לומר: "יהיה" - בהוייתה תהא. הא כיצד? תמכר לצורכי עולות, ודמיה חולין, חוץ מדמי אותו אבר שבה	מנין לאומר "רגלה של זו עולה", שכולה עולה? תלמוד לומר: "כל אשר יתן מאנו לה' יהיה קדש", לרבות את כולה

ואפילו למאן דאמר אין כולה עולה, הני מילי דאקדיש דבר שאין הנשמה תלויה בו, אבל דבר שהנשמה תלויה בו - קדשה כולה. **(נידון בכבודו)**
תירוץ רבה:

בקדשי מזבח		בקדשי בדק הבית
בקדושת הגוף נידון בכבודו האומר "רגלה של זו עולה" - יכול תהא כולה עולה...	**בקדושת דמים** אינו נידון בכבודו "ראש עבד/חמור/פרה זה הקדש" הוא והקדש שותפין בו...	נידון בכבודו והיה ערכך - לרבות טומטום ואנדרוגינוס לדמים – לומר שנידון בכבודו

קושי: והא מר הוא דאמר: מקדיש זכר לדמיו - קדוש קדושת הגוף!
תירוץ: לא קשיא: הא דאקדיש כולה (קדושת הגוף), הא דאקדיש חד אבר (קדושת דמים).
קושי: חד אבר נמי איבעויי איבעיא לן, דבעי רבה: הקדיש אבר לדמיו, מהו?
תירוץ: כי איבעי לן בתם, הכא בבעל מום, דומיא דחמור.

- בתם, רבה שאל
- בבעל מום, הקדיש אבר לדמיו, קדוש קדושת דמים ואינו נידון בכבודו

קושי: בעל מום נמי איבעויי איבעיא לן, דבעי רבה: "דמי ראשי לגבי מזבח" מהו?
תירוץ: כי אבעיא לן מקמי דאשמעה להא מתניתא, השתא דשמעה הא מתניתא, לא מיבעיא לן.